

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ
УКРАЇНИ**

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що сьогодні інформаційне забезпечення є основним засобом підвищення ефективності, економічності, якості та розширення складу послуг, що надаються населенню. Новітні інформаційні та інформаційно-комунікаційні технології продовжують з кожним днем все більше й більше вдосконалюватись, тим самим покращувати якість надання різноманітних послуг. Завдяки даним технологіям, працівники будь-яких установ за короткий період часу можуть отримати практично будь-яку інформацію з будь-якої точки світу, провести найскладніші розрахунки, змодельовати певні процеси в суспільстві. Тому, слід приділити велику увагу питанням впровадження нових методів роботи, які базуватимуться на новітніх інформаційних технологіях, це спонукатиме якісному інформаційному забезпеченню в будь-яких установах в тому числі і у Пенсійному фонді України.

На сьогодні основними проблемами та пріоритетами роботи Пенсійного фонду України в області автоматизації роботи управлінь є підвищення якості обслуговування громадян в органах Пенсійного фонду України, зокрема, зменшення необхідності їх відвідування і часи прийому, своєчасного доступу і зрозумілого інформування громадян про зміни у пенсійному законодавстві. Не менш важливою також є проблема ведення сучасних інформаційних технологій, спрямованих на оптимізацію і автоматизацію функціональних процесів в роботі органів фонду, спрощення взаємодії із органами влади, підприємствами, установами, організаціями та поліпшення обслуговування громадян. Також можна віднести й мінімізацію здійснення помилок при нарахуванні та визначенні розміру пенсій та розробку моделей і програм, що полегшуватимуть пенсіонерам проходження процедури оформлення і перерахунку пенсій.

Саме це і є поштовхом для вивчення даної теми, що слугуватиме вдосконаленню системи інформаційного забезпечення Пенсійного фонду України.

Теоретичну основу дослідження інформаційного забезпечення становлять роботи сучасних українських вчених М. Згуровського [2], А. В. Колодюка [3], що стосується проблем пенсійного страхування в Україні та його інформаційного забезпечення, то даною темою займались такі вчені, як А. Г. Загородній [1], В. С. Остапчук [5].

Мета полягає в дослідженні специфіки інформаційного забезпечення діяльності Пенсійного фонду України.

Ефективна робота будь-якої підприємницької чи державної установи напряму залежить від інформаційного забезпечення. Сучасні процеси ефективного впровадження пенсійної реформи в Україні посилюють значення інформаційної складової для органів Пенсійного фонду. Це пояснюється тим, що робота Пенсійного фонду України не може бути раціонально організована без формування чіткої законодавчої бази, використання статистичних даних тощо.

Інформаційне забезпечення діяльності органів Пенсійного фонду України включає в себе сукупність інформаційних даних із внутрішніх та зовнішніх джерел, комп'ютерне забезпечення та автоматизовані процеси обробки та отримання даних, інформаційну службу (відділ), які в цілому створюють умови інформаційної підтримки всіх фінансових та інших рішень [6, с.78]. Інформаційне забезпечення діяльності Пенсійного фонду України виділяє такі складові: інформаційний відділ; система джерел зовнішнього забезпечення; система джерел внутрішнього забезпечення; автоматизовані системи обробки та збору даних.

Інформаційний відділ в управліннях Пенсійного фонду України може бути представлений службою інформатизації, комп'ютерного та інформаційного забезпечення, консультаційним центром тощо. До функцій даного відділу мають бути віднесені: забезпечення своєчасного надходження інформації з зовнішніх джерел, формування вихідних даних для оприлюднення, організація зворотного зв'язку з платниками єдиного соціального внеску та інше [1, с. 25].

У свою чергу, до системи джерел зовнішнього забезпечення слід відносити нормативно-правове забезпечення, фінансову та іншу державну статистику, результати соціальних опитувань тощо. Ключовим тут виступає правове забезпечення, оскільки Пенсійний фонд України є державним органом. Основними законами, які регулюють діяльність Пенсійного фонду є Закон України «Про збір та облік єдиного соціального внеску на загально обов'язкове державне соціальне страхування» [7], «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» [8], «Про пенсійне забезпечення» [9], Постанови КМУ та інше. Зазначимо, що нормативне забезпечення є повним і регулює всі напрямки пенсійного страхування, однак все ж існують певні недоліки законодавства, які передбачається усунути у ході реалізації процесів реформування.

Що стосується системи джерел внутрішньої інформації, то для неї є характерним звітність, яка формується органами Пенсійного фонду України, планові та прогнозні показники бюджету Пенсійного фонду. Дана інформація відображає стан роботи Пенсійного фонду, дозволяє вносити відповідні корективи щодо удосконалення організації системи пенсійного забезпечення. Основним завданням Пенсійного фонду України є управління бюджетом. Повний облік доходів та видатків Пенсійного фонду можливий лише за наявності єдиної автоматизованої інформаційної системи. На даний момент автоматизації підлягає звітність страхувальників [1, с. 27].

Для підготовки та подання звітності в електронному вигляді для Пенсійного фонду розроблено програмне забезпечення: програмний комплекс «АРМ. Звіт страхувальника», програмний комплекс «БЕСТ-ЗВІТ ПЛЮС», система формування й подання звітності в електронній формі «е-Форма». Дане програмне забезпечення контролює та забезпечує організацію електронного документообігу у всіх без винятку суб'єктів господарювання будь-якої форми власності та джерел фінансування або між ними та державними контролюючими органами, подача звітності яким передбачена чинним законодавством [10].

На сучасному етапі «рівень автоматизації органів Пенсійного фонду є недостатньо розвинутим, тому доцільно розробити єдину автоматизовану систему обліку страхувальників та їх внесків, удосконалити програми розрахунку пенсійних

виплат (за віком, втратою годувальника, постраждалим в наслідок Чорнобильської катастрофи та інше)». [4, с. 56].

Таким чином, у результат іпроведених досліджень, ми дійшли таких висновків, що інформаційне забезпечення відіграє важливу роль у діяльності Пенсійного фонду, оскільки включає в себе сукупність інформаційних даних із внутрішніх та зовнішніх джерел, комп'ютерне забезпечення та автоматизовані процеси обробки та отримання даних, інформаційну службу, які в цілому створюють сприятливі умови для продуктивної роботи Пенсійного фонду.

Список використаних джерел

- 1 Загородній А. Г. Управлінський облік як система інформаційного забезпечення управлінських рішень / А.Г. Загородній, Г.О. Партин// Вісник Львів. комерц. акад. Сер.: Економічна. – 2004. – Вип. 16. – С. 45-49.
- 2 Згуровський М. Шлях до інформаційного суспільства – від Женеви до Тунісу / М. Згуровський // Дзеркалотижня. – 2005. – 9 вересня.
- 3 Колодюк А. В. Інформаційне суспільство: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні: Дис. канд. політ. наук: 23.00.03 / А. В. Колодюк // Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка; Інститут журналістики. – К., 2004. – 234 с.
- 4 Основи інформаційного права України : навч. посіб. / 0-72 В. С. Цимбалюк, В. Д. Гавловський, В. В. Гриценко та ін.; За ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного та П. В. Мельника. - К.: Знання, 2004. - 274 с.
- 5 Остапчук В. С. Проблеми інформаційного суспільства в Україні // Економічні науки. – Серія «Економічна теорія та економічна історія» : зб. наук. пр. Луцького нац. техн. ун-ту. – Вип. 4 (19). / [редкол. : відп. ред. д.е.н., проф. З. В. Герасимчук]. – Луцьк, 2007. – 413с.
- 6 Петренко С. М. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем: монографія / С. М. Петренко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2007. – 290 с.
- 7 Про збір та облік єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI (із. зм. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. –2016.
- 8 Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи: Закон України від 08.07.2011 № 3668-VI / Верховна рада України. – Офіц. вид. – К. – Парламентське в-во. – 2016.
- 9 Про пенсійне забезпечення: Закон України від 05.11.1991 № 1788-XII / Верховна рада України. – Офіц. вид. – К. – Парламентське в-во. – 2016.
- 10 Скалацький В.М. Інформаційне суспільство: сучасні теорії та моделі (соціально-філософський аналіз). Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук: 09.00.03 / [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL:<http://disser.com.ua/contents/7365.html>

Анотація

У статті основну увагу зосереджено на інформаційному забезпеченні діяльності Пенсійного фонду України та основних його складових.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, інформаційні технології, інформація, Пенсійний фонд.

Abstract

In this article, the main focus is on the information security of the Pension Fund of Ukraine and its main components.

Keywords: information support, information technologies, information, the Pension fund.

УДК 651.5:004:334.72

А. Є. Прилуцька, М. В. Мальованна
(м. Харків)

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ НА СУЧАСНОМУ ІТ-ПІДПРИЄМСТВІ

У процесі становлення інформаційного суспільства, застосування сучасних інформаційних технологій відіграє важливу роль, адже це створює сприятливі умови для розвитку економіки, як окремого підприємства, так і країни в цілому. Використання новітніх інформаційних технологій обумовлює управління сучасними ІТ-підприємствами. Крім цього, управління, що засноване на використанні інформаційних технологій на сучасному ІТ-підприємстві сприяє підвищенню продуктивності праці за рахунок мінімізації витраченого часу та як результат, швидкого прийняття ефективних управлінських рішень. Як показує світовий досвід, грамотне застосування інформаційних технологій сприяє росту продуктивності, зниженню витрат і підвищує вартість установ як державної, так і приватної форми власності, за рахунок прискорення часу на прийняття правильних управлінських рішень. Інформаційні технології значно полегшують професійну діяльність співробітників та керівництва того чи іншого підприємства.

Слід відмітити досить високий ступінь розробки досліджуваної проблеми у науковій літературі. Так, дослідник Грицунов В.О. робить акцент на використанні інформаційних систем управління на підприємстві [1]. Пашко П.В. досліджує питання класифікації та розвитку інформаційних технологій, а також визначає складові інформаційної системи [2]. Терещенко Л.О. досліджує нові інформаційні технології розподіленої обробки даних [4]. Палеха Ю.І. акцентує увагу на використанні ІТ у документальному забезпеченні управління [3]. Не зважаючи на різноманітність наукових досліджень, аспект використання інформаційних технологій в управлінні саме ІТ-підприємством не достатньо досліджуваний.

Метою статті є з'ясування особливостей використання інформаційних технологій в управлінні сучасним ІТ-підприємством.

Процес інформатизації суспільства тісно пов'язаний зі створенням та використанням інформаційних технологій, необхідних для здійснення інформаційної діяльності на сучасному ІТ-підприємстві. Як відомо, інформатизація – це глобальний соціальний процес, особливість якого полягає в тому, що домінуючим видом діяльності в сфері суспільного виробництва є збір, накопичення,